

Raport podsumowujący działalność

Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”

w 2023 roku

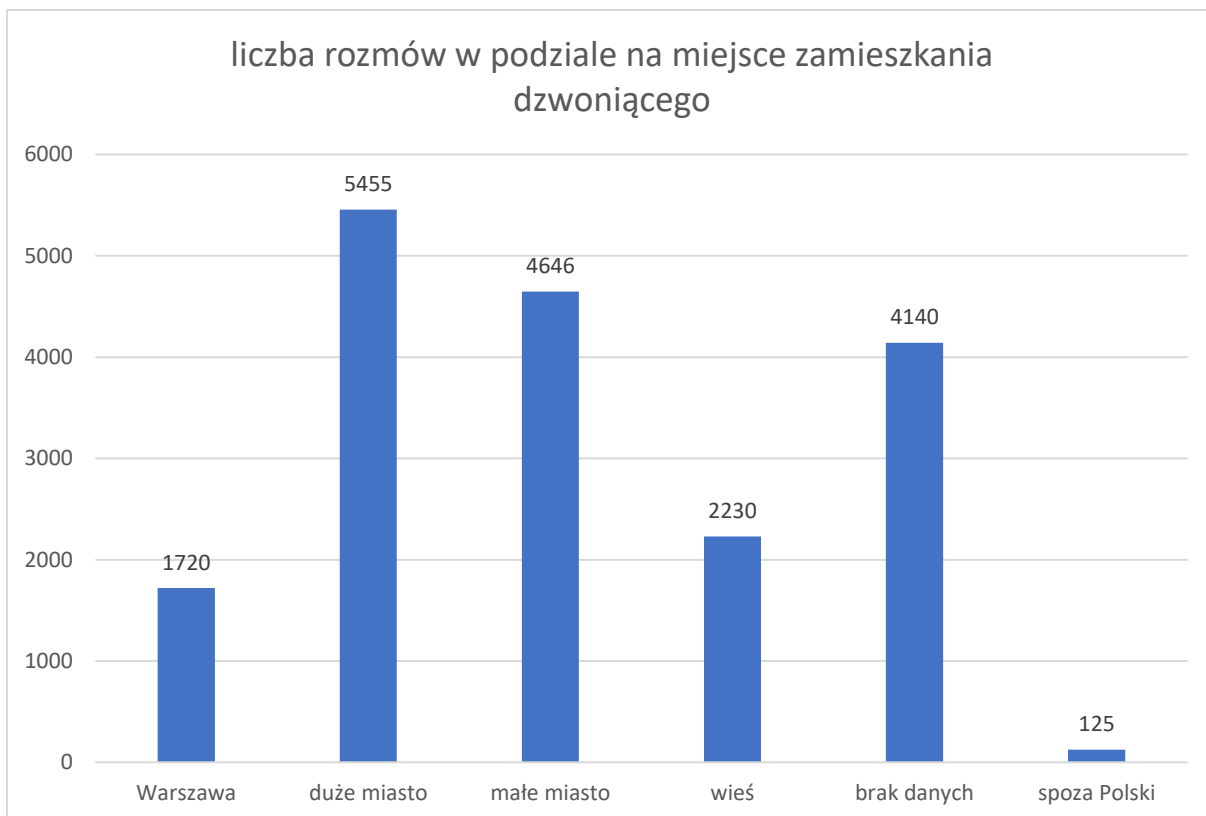
Działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” obejmuje udzielanie informacji, porad prawnych oraz wsparcia emocjonalnego wszystkim dotkniętym problemem przemocy domowej, osobom krzywdzonym i krzywdzącym, a także świadkom i tym, którzy pragną podzielić się swoimi wątpliwościami lub doświadczeniem z tego zakresu. Nasi_sze konsultanci_tki są codziennie do dyspozycji pod numerem infolinii 800-120-002. Prowadzą również Poradnię E-mailową, której zadaniem jest odpowiadanie na zapytania przedstawiane w formie listownej. Ponadto, w razie potrzeby specjaliści_stki Pogotowia podejmują interwencje mające zapewnić - poprzez współpracę z odpowiednimi służbami i instytucjami - ochronę osób doznających przemocy. Poniższy raport przedstawia dane statystyczne podsumowujące działalność Pogotowia „Niebieska Linia” w 2023 roku. W kolejnych podrozdziałach opisana została kolejno aktywność w obrębie trzech różnych obszarów działalności Pogotowia: pracy infolinii telefonicznej, pracy Poradni E-mailowej i prowadzonych interwencji. Wszystkie przedstawione dane liczbowe dotyczą tylko analizowanego okresu. Interpretując je należy mieć na uwadze, że odzwierciedlają one to, co opisywali nasi rozmówcy.

Ogólnopolski Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” 800-120-002

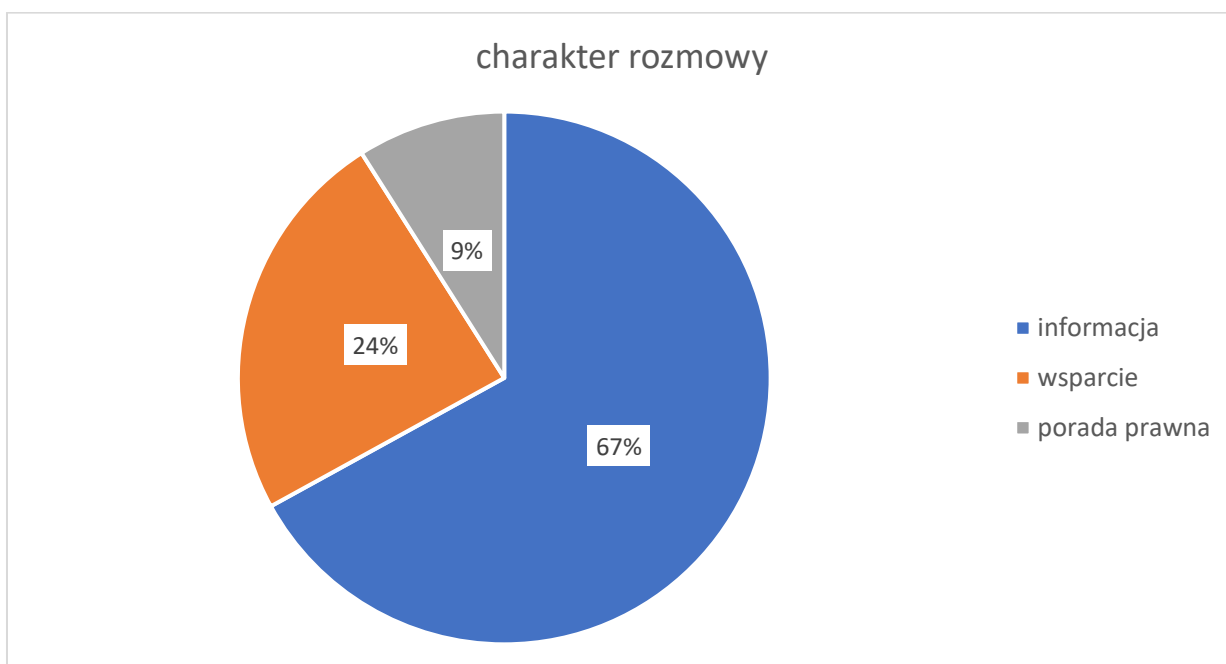
W 2023 roku dyżurujący_ce w Pogotowiu „Niebieska Linia” przeprowadzili_ły 18576 rozmów, większość z nich (16971 rozmów, 92% wszystkich rozmów) za pośrednictwem infolinii 800-120-002. Znalazły się jednak również osoby (1337 telefonów, 8% wszystkich rozmów) zainteresowane kontaktem z prawnikami_czkami (oczekującym w poniedziałkowe i wtorkowe wieczory pod numerem 22 666-28-50 oraz w środy wieczór pod numerem 800-120-002).

W przypadku 12282 rozmów był to pierwszy kontakt dzwoniącego_jej z naszą infolinią. Wśród telefonujących osób **zdecydowaną większość stanowiły kobiety (75%)**. Warto jednak podkreślić, że również mężczyźni korzystali z możliwości uzyskania porady czy wsparcia. Numer infolinii wybierały **głównie osoby dorosłe**. W analizowanym okresie odebrano 260 połączeń od dzieci lub niepełnoletniej młodzieży (1,4% wszystkich rozmów).

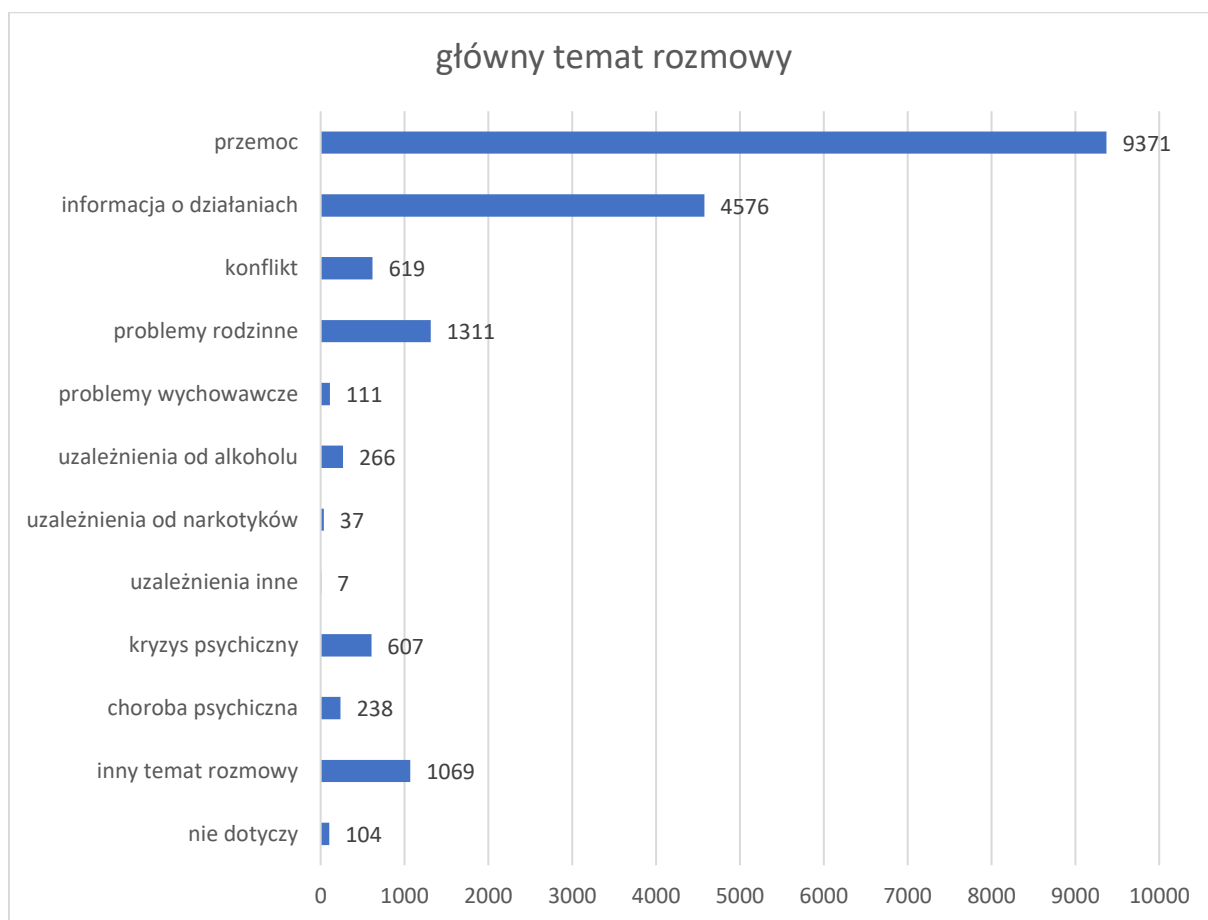
Pogotowie „Niebieska Linia” ma charakter ogólnopolski. W 2023 roku na infolinię **dzwoniono ze wszystkich regionów Polski**. Na tle innych województw, stosunkowo najwięcej telefonów nasi_sze specjaliści_stki odebrali_ły od osób z Mazowsza (18%). Najmniej telefonów było z województwa opolskiego (1,47%). Połączenia wykonywano głównie z dużych (39%) i małych miast (25% wszystkich rozmów), niemały udział stanowili również mieszkańcy wsi (12% wszystkich odebranych połączeń).

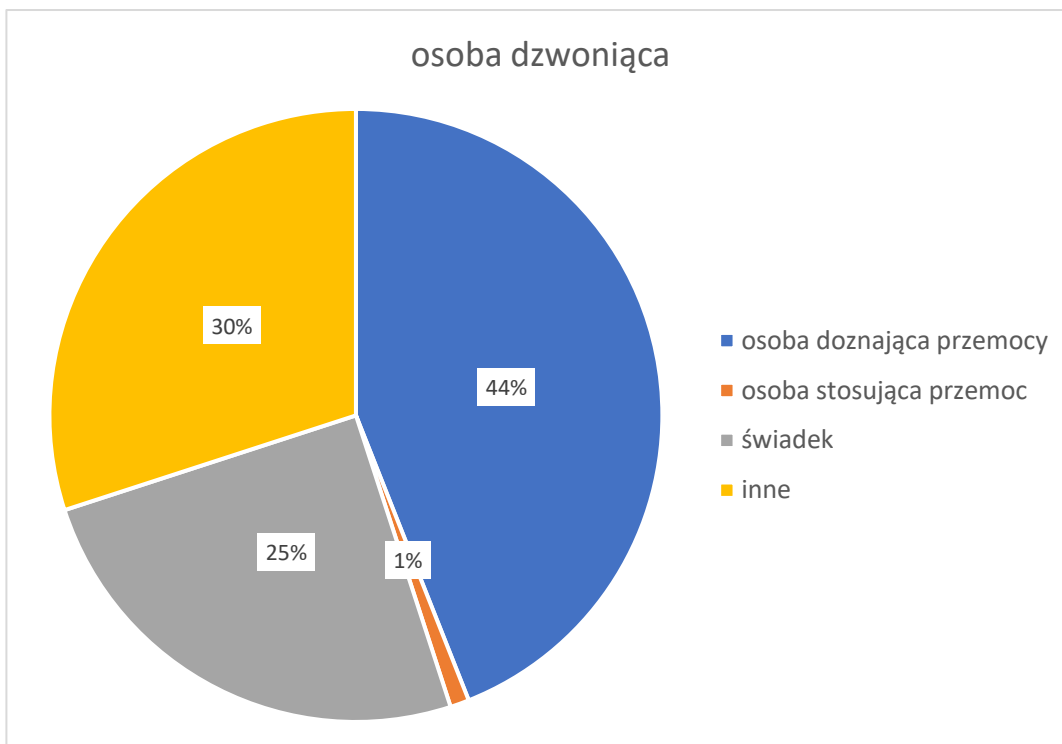
W zależności od zapotrzebowania osoby dzwoniącej specjaliści_ stki infolinii mogą udzielać informacji w zakresie swoich kompetencji, służyć wsparciem lub przekazywać wiedzę z zakresu profilaktyki przemocy. Warto również pamiętać o regularnych dyżurach prawników_ czek, po których poradę można się zgłosić. Jak wskazują statystyki z 2023 roku 67% rozmów miała charakter informacyjny, 24% zaś służyło przede wszystkim wsparciu emocjonalnemu. 9% telefonów koncentrowało się na poradach udzielanych przez prawników_ czki.

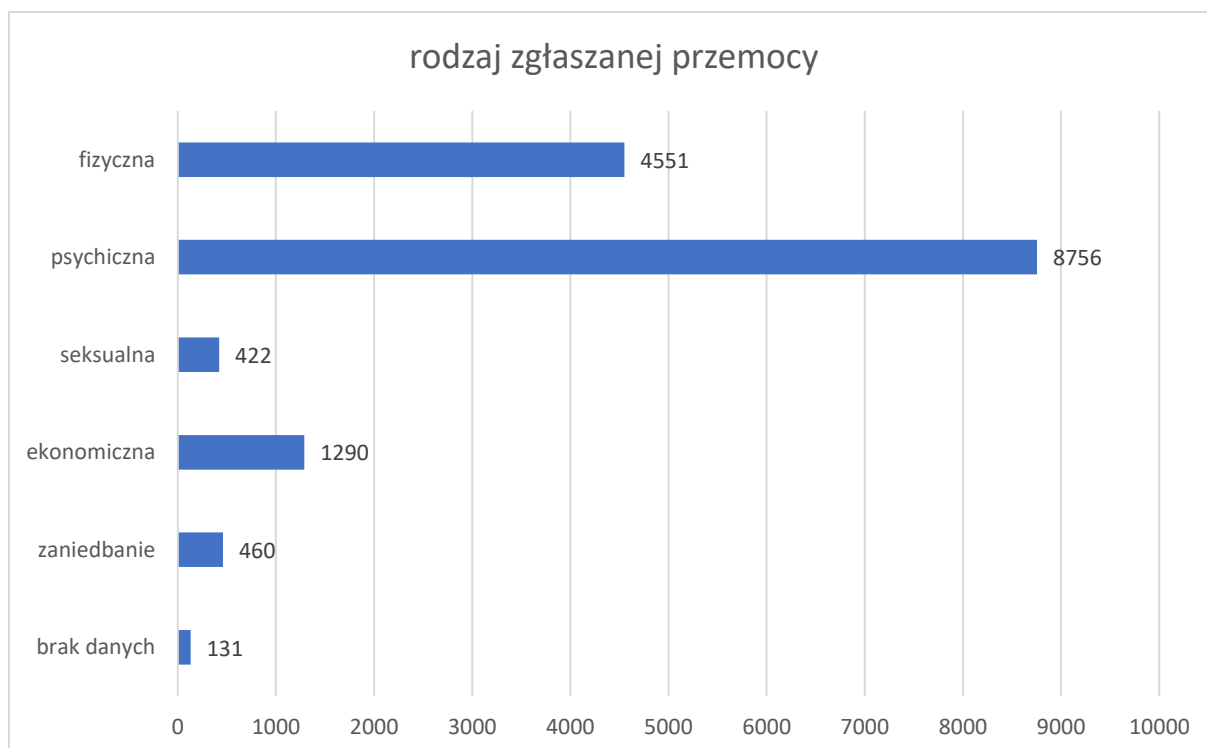
Informacje o możliwych do podjęciach działaniach, obok przemocy, stanowiły główne tematy przeprowadzonych konsultacji (specjaliści_stki mają możliwość wyboru kilku opcji z zaproponowanej listy do oznaczenia każdej rozmowy).

Konsultanci_tki służą pomocą oraz radą osobom doznającym przemocy, świadkom i wszystkim tym, którzy mają pytania lub wątpliwości dotyczące tego zjawiska. Choć najwięcej rozmów (44%) dyżurujący_ce przeprowadzili_ły z osobami doznającymi przemocy, to jednak odebrali również 4667 połączeń (25% wszystkich rozmów) od świadków_kiń. Telefony od osób krzywdzących w dalszym ciągu zdarzają się sporadycznie. W 2023 r. odnotowano ich 251 (ok. 1% wszystkich rozmów). Rozmówcy_czynie określone jako „inni” to w większości osoby, które w ogóle nie poruszały tematu przemocy. Wśród klientów_tek wskazanych jako „inni”, pojawiają się m.in. osoby takie, które: w przeszłości doświadczały przemocy i aktualnie zmagają się z jej skutkami; poruszają tematy związane z sytuacją konfliktową; zmagają się z uzależnieniem od alkoholu oraz współuzależnieniem; osoby w kryzysie psychicznym oraz osoby, które w swoim doświadczeniu są np. represjonowane przez służby zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy domowej. W roku 2023 ta grupa klientów_tek stanowiła 30% spośród dzwoniących.

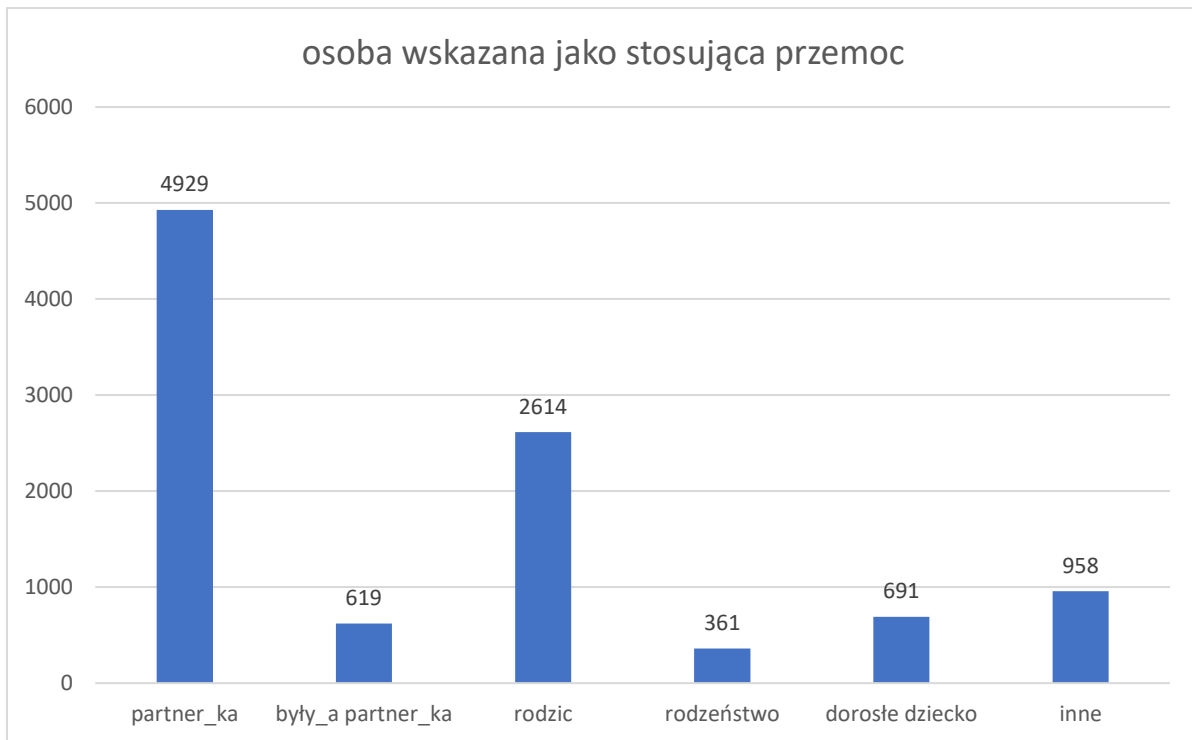

Należy zwrócić uwagę na fakt, że osoby zgłaszające przemoc rzadko mówią o tylko jednym jej rodzaju. Przemoc psychiczna towarzyszy w zasadzie każdej z pozostałych form. Zgłaszało ją 8756 osób (w tym 163-je dzieci). Przemoc fizyczną zgłaszało 4551 dzwoniących (w tym 98-ro dzieci). Odnotowano również niemały udział przemocy ekonomicznej (14%) oraz seksualnej (4,5%).

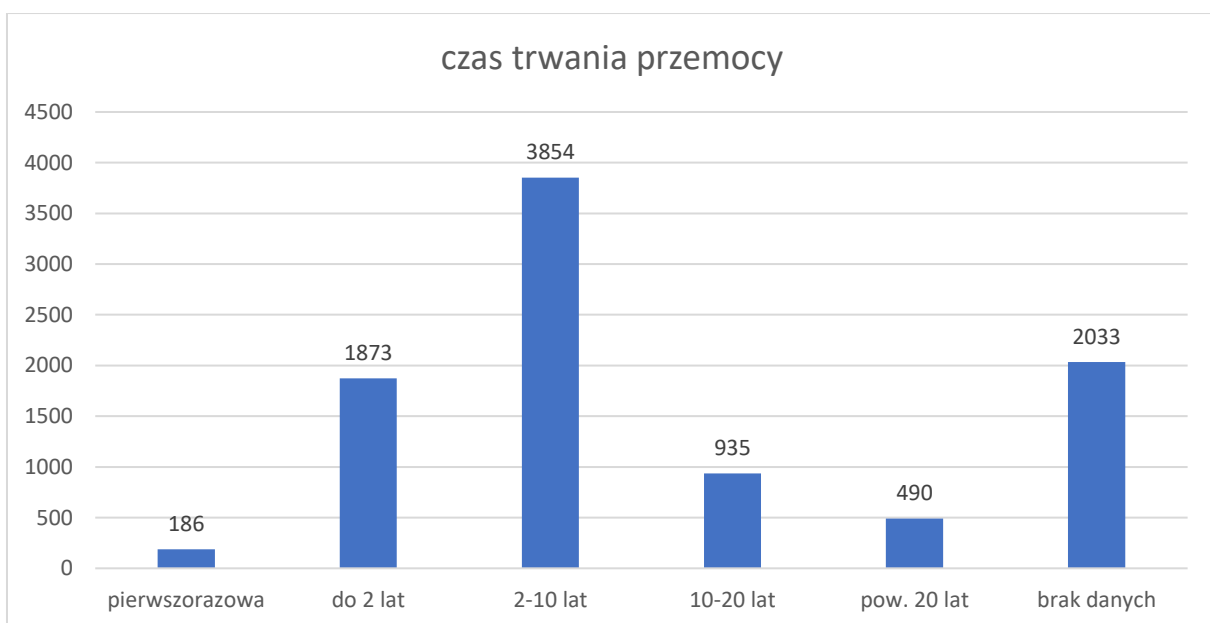

Na podstawie danych zebranych w 2023 r. można stwierdzić, że w zdecydowanej większości przypadków zgłaszanych w Pogotowiu „Niebieska Linia” osobą krzywdzącą jest

partner_ka (ok. 55% opisywanych przypadków), choć warto podkreślić, że te zgłoszenia dotyczą w większości mężczyzn (89% spośród wszystkich przypadków przemocy zgłoszonej od obecnych i byłych partnerów_terek). Dzwoniący_ce nierzadko opisywali_ły również sytuacje, w których osobami stosującymi przemoc byli rodzice (47%).

Zróźnicowany jest czas upływający od momentu doświadczenia po raz pierwszy lub zaobserwowania przemocy do chwili, gdy świadek_kini lub osoba krzywdzona decyduje się na kontakt z Pogotowiem „Niebieska Linia”. Jak można odczytać z wykresu, w większości sytuacji czas ten możemy liczyć – niestety - w latach. W 2023 roku kontakt z naszymi konsultantami_kami tylko sporadycznie podejmowany był już po pierwszym akcie przemocy.

W 26% zgłaszanych przypadków **osoba stosująca przemoc nadużywa alkoholu**.

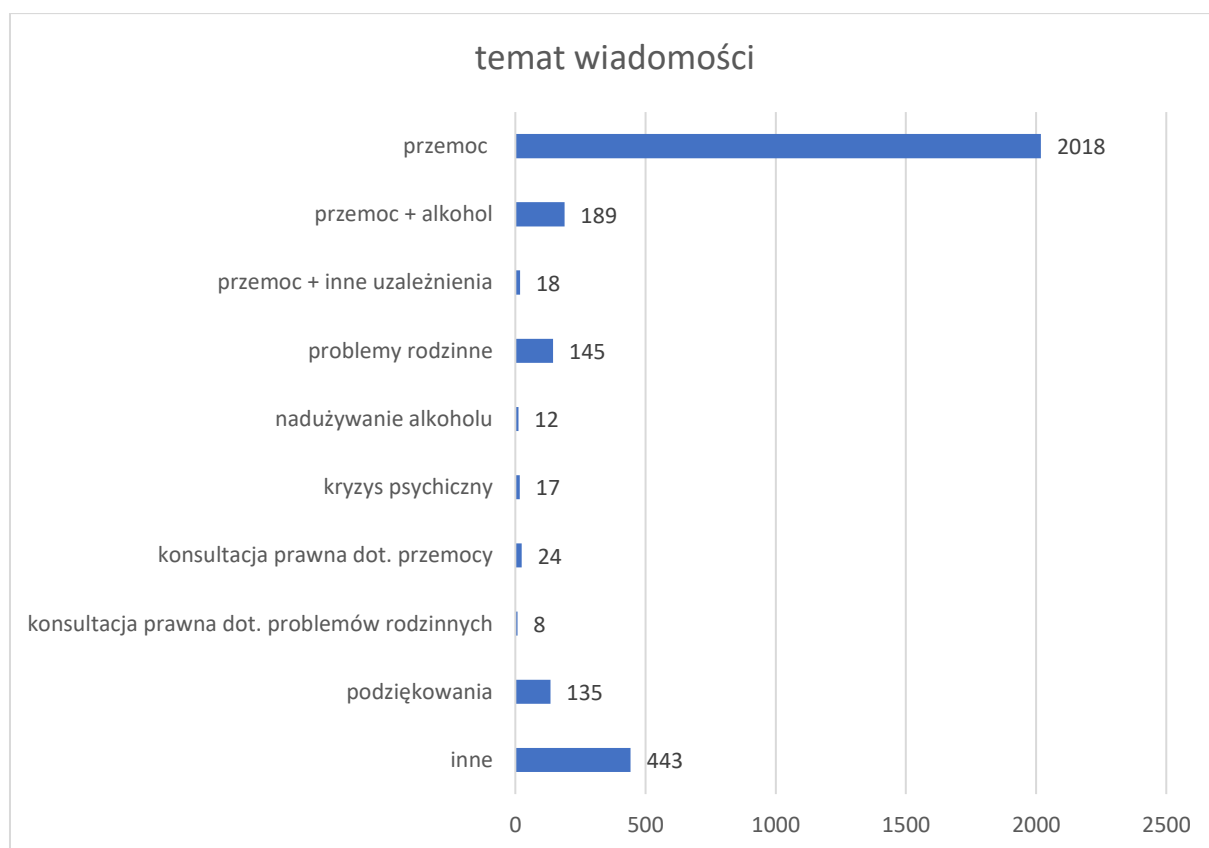
W 2023 roku konsultanci_tki odebrali_ły 260 połączeń od osób niepełnoletnich: 181 od dziewcząt, 79 od chłopców. 178 rozmów dotyczyło występowania przemocy.

Poradnia E-mailowa

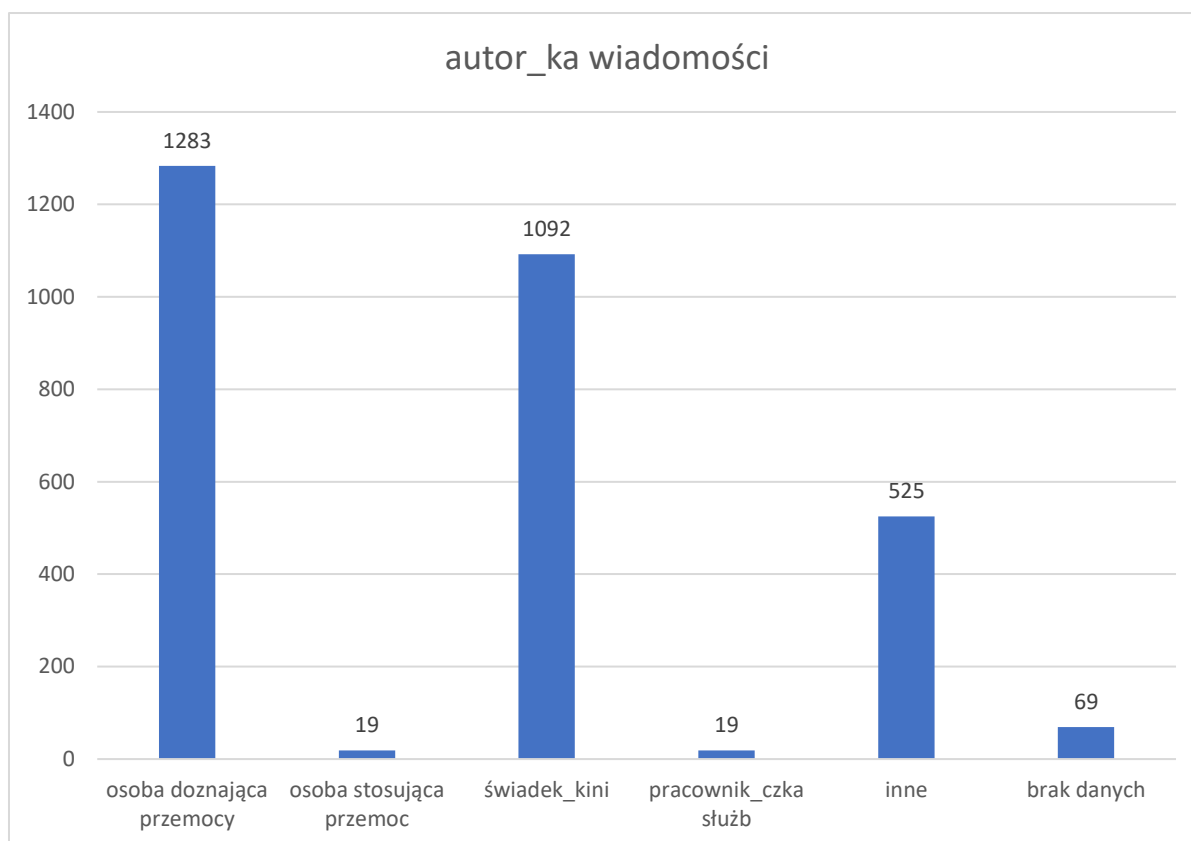
Pogotowie „Niebieska Linia” zachęca również do kontaktu drogą elektroniczną. Na adres Poradni E-mailowej można wysyłać wiadomości we wszystkich sprawach związanych z problematyką przemocy domowej. Nasi_sze konsultanci_tki na bieżąco odpowiadają na listy osób, które z różnych przyczyn wolą napisać niż zadzwonić na infolinię.

W 2023 roku specjaliści_stki odpisali_ły na 3018 maili nadesłanych przede wszystkim przez osoby dorosłe (95% wszystkich mailowych wiadomości). Większość wiadomości napisały kobiety (1911 wiadomości, 63% wszystkich tegorocznych wiadomości). 55% wszystkich wiadomości odbieranych przez konsultantów_tki pochodziła od osób, które kontaktowały się z nami ponownie.

Tematyka e-maili spływających do Poradni koncentrowała się przede wszystkim wokół zjawiska przemocy. Temat ten stanowił 73% wszystkich wiadomości w tym roku (6% stanowiły wiadomości dotyczące przemocy i alkoholu). Nieliczne z nadesłanych listów poruszały kwestie związane ze sprawami rodzinnymi i prawnymi.

Autorami_kami wiadomości były najczęściej osoby doznające przemocy (42% wszystkich wiadomości) oraz świadkowie_kinie (36%).

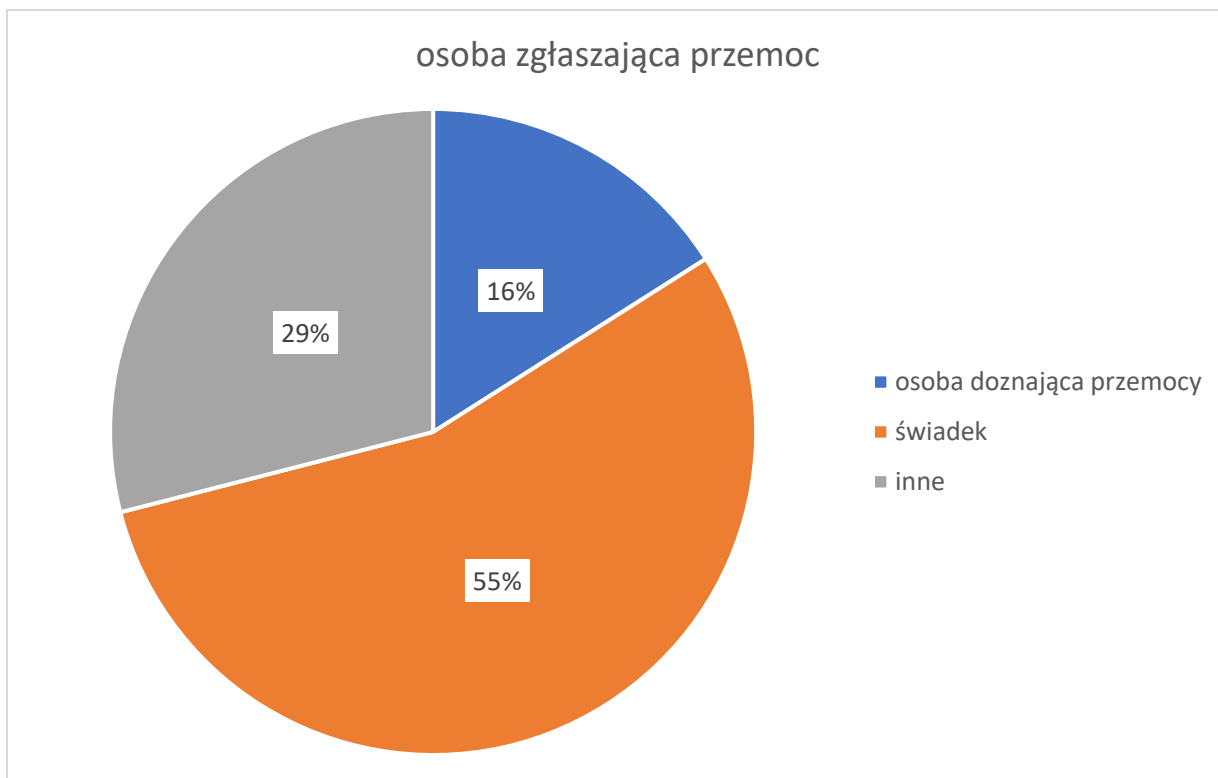

Prowadzone interwencje

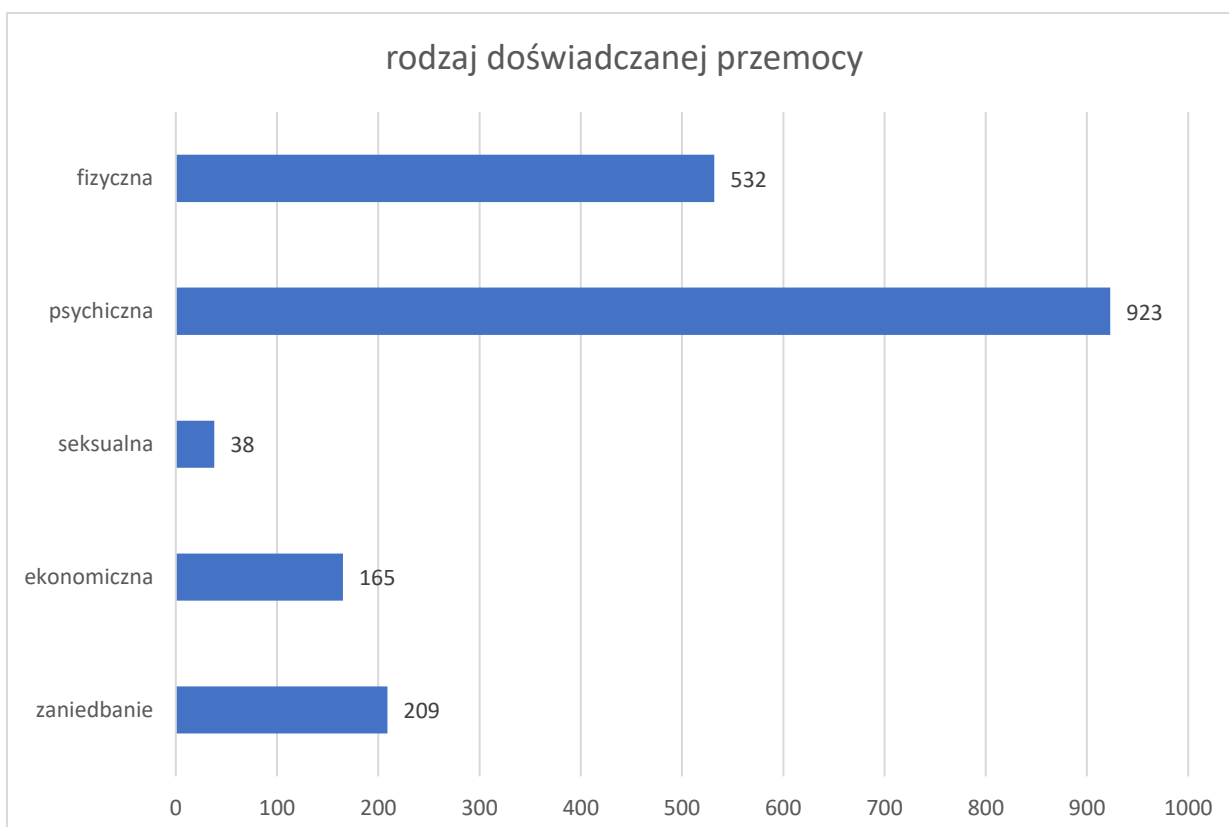
W 2023 roku specjaliści_stki Pogotowia „Niebieska Linia” rozpoczęli_ły **982 nowych interwencji** w sprawach dotyczących przemocy domowej. We wszystkich przypadkach miały one na celu udzielenie pomocy osobom doświadczającym przemocy (lub tym, co do których istnieje przypuszczenie, że jej doznają) poprzez kontakt z placówkami zajmującymi się przemocą domową na terenie zamieszkania pokrzywdzonego_ej.

Potrzebę rozpoczęcia interwencji można zgłaszać telefonicznie, mailowo lub listownie. Większość naszych klientów_tek (82%) w 2023 preferowało pierwszą z tych form kontaktu. Interwencje były podejmowane z inicjatywy osoby kontaktującej się z Pogotowiem „Niebieska Linia” (60%) lub po wspólnym rozważeniu tej możliwości z konsultantem_tką (32%). W uzasadnionych przypadkach (np. gdy zagrożone jest czyjeś życie) interwencja jest również rozpoczynana w wyniku samodzielnie podjętej decyzji dyżurującego_ej. W analizowanym okresie taka sytuacja miała miejsce 73 razy (7%).

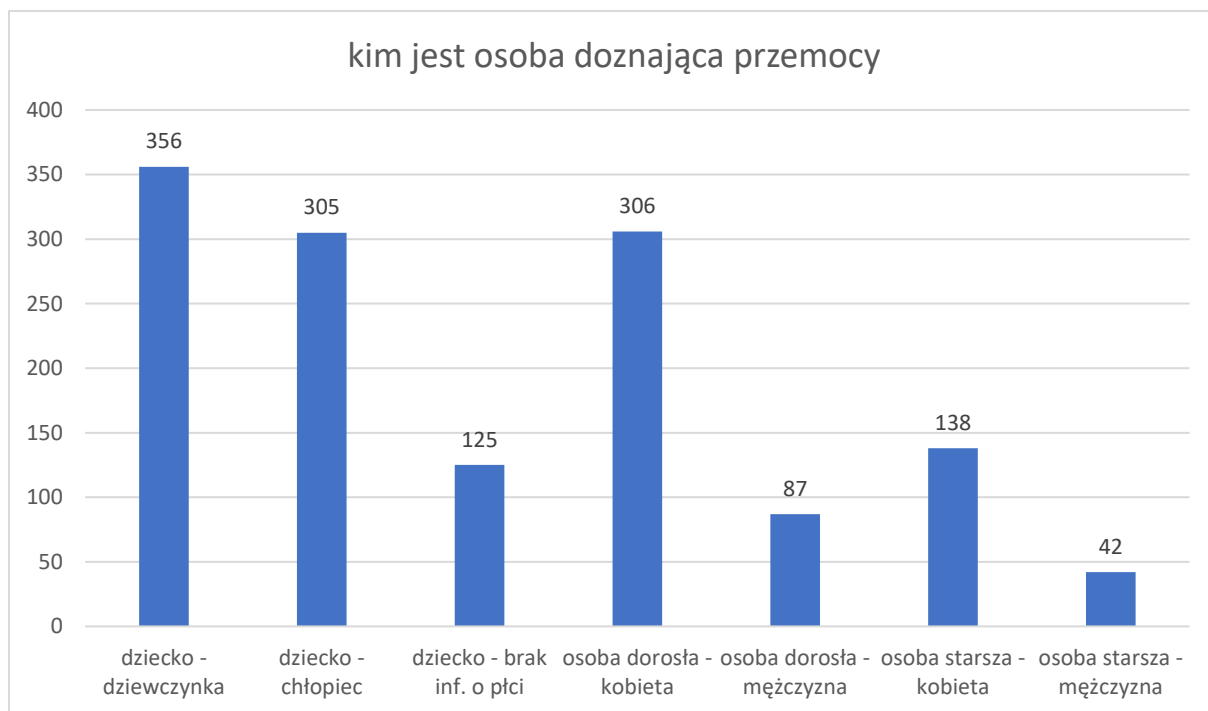
Interwencja może zostać podjęta w wyniku zgłoszenia się osoby doznającej przemocy, jednak dużą rolę odgrywają również świadkowie_kinie. W 2023 roku większość interwencji była możliwa właśnie dzięki informacjom uzyskanym od członków rodziny, sąsiadów, znajomych. Zachęcamy do kontaktu osoby, które w swoim otoczeniu obserwują niepokojące sygnały.

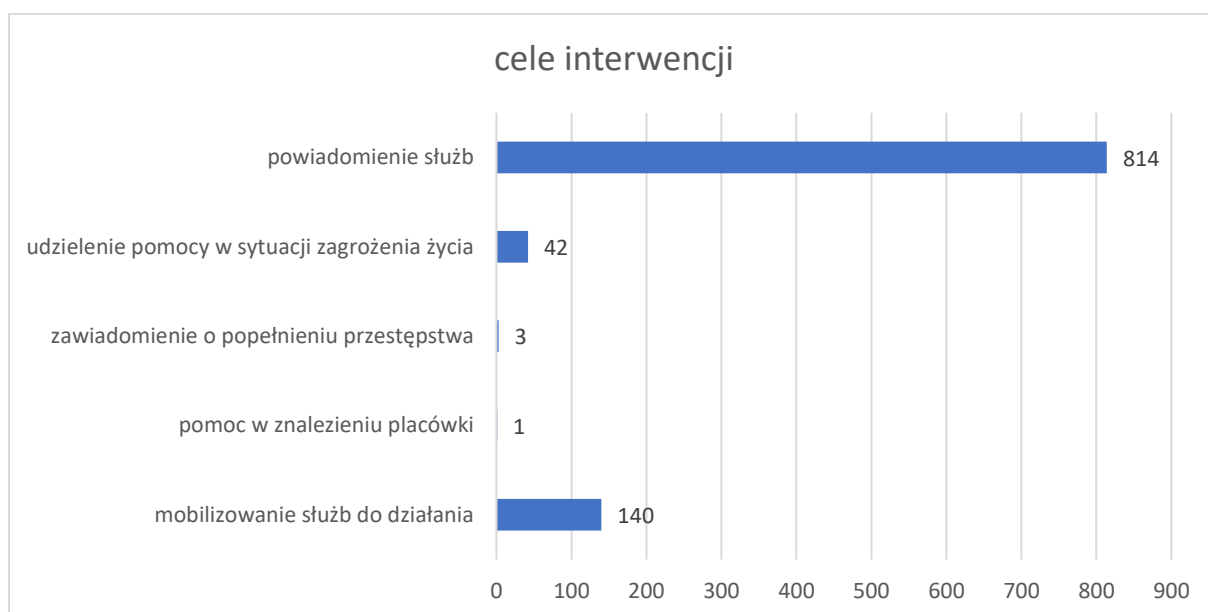
W 2023 Pogotowie „Niebieska Linia” podejmowało działania w sprawie pokrzywdzonych z terenu większości województw. Interwencje dotyczyły zazwyczaj więcej niż jednego rodzaju przemocy; przemocy psychicznej towarzyszyła najczęściej fizyczna, ekonomiczna lub zaniedbanie.

W rozpatrywanych sprawach osobami doświadczającymi przemocy były przeważnie dzieci. Spośród osób dorosłych interwencje podejmowano szczególnie często wobec krzywdzenia kobiet.

W zależności od konkretnej sytuacji Pogotowie „Niebieska Linia” stosuje zindywidualizowane procedury. Jak wynika z analizy zebranych w 2023 roku danych specjaliści_stki Pogotowia „Niebieska Linia” w zdecydowanej większości przypadków podejmowali_ły działania mające na celu powiadomienie służb o zaistniałej sytuacji (81%) oraz przekazanie im nowych informacji o sprawie. 14% interwencji koncentrowało się na doprowadzeniu do aktywniejszej postawy przedstawicieli_lek miejscowych instytucji.

Konsultant_ka każdorazowo podejmuje również decyzję odnośnie tego, z którymi służbami powinien_inna się skontaktować w ramach danej interwencji. Jak wynika z wykresu, w większości wypadków powiadomiony został Ośrodek Pomocy Społecznej i Policja. W zależności od sytuacji, kontakt może być nawiązany z kilkoma instytucjami lub wielokrotnie z tą samą. Pewna część interwencji wymagała nawiązania współpracy z Sądem Rejonowym, Szkołą oraz Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Pogotowie „Niebieska Linia” podejmuje interwencje szczególnie w przypadkach, w których osoba doznająca przemocy ma ograniczone możliwości samodzielnego poradzenia sobie w trudnej sytuacji z uwagi np. na niepełnosprawność lub zamieszkanie w miejscu izolowanym, gdzie trudno o naturalną sieć wsparcia. Wykres przedstawia odnotowaną w 2023 częstotliwość występowania różnych czynników zagrożenia wśród osób, w interesie których prowadzona była interwencja. Jak można zauważyć, podstawową okolicznością, która sprawiała, że potrzebna okazywała się pomoc z zewnątrz była powtarzalność przemocy i wiek osoby jej doznającej. Zarówno osoby starsze, jak i dzieci nie są na tyle samodzielne, aby własnymi siłami uporać się z problemem. Niepokojącym sygnałem skłaniającym do podjęcia działań było też nadużywanie alkoholu przez osobę stosującą przemoc.

rodzaje czynników zagrożenia

